

Spółdzielcza Grupa Bankowa

OPIS SYSTEMU ZARZĄDZANIA

w tym:

- systemu zarządzania ryzykiem,
 - systemu kontroli wewnętrznej,
 - polityki wynagrodzeń,
 - spełnianiu wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe
-

ZARZĄD
Spółdzielczego Banku Ludowego
w Zakrzewie

Stanowisko ds. zgodności
i kontroli wewnętrznej
Patryk Lenkiewicz

Spis treści

I. Wstęp.....	2
II. System zarządzania	2
III. Strategia i cele zarządzania ryzykiem.....	2
IV. Organizacja i proces zarządzania ryzykiem.....	3
1. Organizacja procesu zarządzania ryzykiem	4
2. Identyfikacja, pomiar i monitorowanie ryzyka	6
3. Limity ograniczające ryzyko	6
4. Informacja zarządcza dotycząca zarządzania ryzykiem	7
V. System kontroli wewnętrznej	8
VI. Polityka wynagrodzeń.....	12
VII. Informacja o powołaniu komitetu ds. wynagrodzeń	13
VIII. Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa ustawy – Prawo bankowe.	13
IX. Ujawnienia informacji objętej wymogiem art. 111 a ust. 1.....	13

I. Wstęp

Bank zgodnie z przepisami ustawy – Prawo bankowe posiada system zarządzania, składający się z systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej, a także odpowiednią politykę wynagrodzeń wspierającą kulturę ryzyka (zarządzania ryzykiem).

Bank ponadto jest uczestnikiem:

1. Spółdzielczej Grupy Bankowej – zrzeszania banków spółdzielczych zapewniających bezpieczeństwo funkcjonowania,
2. Systemu Ochrony SGB (IPS-SGB) – instytucji ustawowo zapewniającej płynność i wypłacalność banków należących do systemu.

II. System zarządzania

1. W Banku funkcjonuje system zarządzania zgodny z przepisami ustawy Prawo bankowe, który stanowi zbiór zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych, zachodzących w Banku oraz do oceny prowadzonej działalności bankowej.
2. Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach (liniach obrony):
 - 1) na pierwszą linię obrony składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
 - 2) na drugą linię obrony składa się zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub komórkach organizacyjnych, a także działalność stanowiska ds. zgodności i kontroli wewnętrznej;
 - 3) na trzecią linię obrony składa się działalność audytu wewnętrznego, przy czym w związku z uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony, tę działalność wykonuje Spółdzielnia Systemu Ochrony SGB.
3. Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie w zakresie o którym mowa w ust. 2 pkt. 2 jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.
4. Zarząd Banku projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania.
5. Rada Nadzorcza banku sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu.

III. Strategia i cele zarządzania ryzykiem

1. Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych.
2. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.
3. Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

- 1) dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu,
 - 2) stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki,
 - 3) monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.
4. System zarządzania ryzykiem realizowany jest na podstawie Strategii zarządzania ryzykiem przyjętej w Banku, obejmującej cele i organizację zarządzania ryzykiem, w tym także apetyt na ryzyko oraz na podstawie Strategii zarządzania i planowania kapitałowego. Jest on zgodny z założeniami strategii działania Banku i podlega corocznemu przeglądowi zarządcemu i weryfikacji. Strategia zarządzania ryzykiem jest powiązana również z innymi regulacjami o charakterze strategicznym: planem finansowym oraz zasadami w zakresie zarządzania ryzykiem.

IV. Organizacja i proces zarządzania ryzykiem

1. Bank zarządza rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi regulacjami zarządzania tymi rodzajami ryzyka.
2. Na system zarządzania każdym rodzajem ryzyka składa się:
 - 1) regulacje wewnętrzne określające politykę, zasady zarządzania ryzykiem;
 - 2) identyfikacja, pomiar i monitorowanie;
 - 3) system limitów ograniczających ryzyko;
 - 4) system informacji zarządczej;
 - 5) odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania.
3. Do rodzajów ryzyka uznanych przez Bank za istotne, o których mowa w ust. 1, zaliczane są:
 - 1) ryzyko kredytowe;
 - 2) ryzyko operacyjne, w tym ryzyko modeli;
 - 3) ryzyko walutowe;
 - 4) ryzyko koncentracji;
 - 5) ryzyko płynności;
 - 6) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
 - 7) ryzyko kapitałowe;
 - 8) ryzyko braku zgodności uznawane za ryzyko trudnomierzalne.
4. Oprócz ryzyk istotnych, Bank wyróżnił również:
 - 1) ryzyko wynikające ze zmian otoczenia makroekonomicznego;
 - 2) ryzyko wynikające ze sprzedaży produktów ubezpieczeniowych;
5. Procedury zarządzania ryzykiem podlegają przeglądowi i aktualizacji w cyklach rocznych pod względem dostosowania ich do aktualnych przepisów prawa, rekomendacji i wytycznych KNF, przy uwzględnieniu zmian w skali działalności i profilu ryzyka Banku oraz zmian organizacyjnych a także zaleceń wydanych przez podmioty zewnętrzne w wyniku przeprowadzonych kontroli.
6. Aktualizacji procedur dokonuje się częściej w przypadku wystąpienia istotnych zmian w otoczeniu rynkowym wpływających na politykę i poziom ryzyka Banku.
7. Wnioski z przeglądu prezentowane są Zarządowi Banku, Komitetowi Audytu i Radzie Nadzorczej oraz przekazywane do odpowiednich komórek organizacyjnych Banku, celem ewentualnego uaktualnienia zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Podstawowe informacje na temat organizacji i procesów zarządzania ryzykiem:

1. Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

- 1) W procesie zarządzania ryzykiem bankowym w Banku uczestniczą:
 - a) Rada Nadzorcza;
 - b) Komitet Audytu;
 - c) Zarząd;
 - d) komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) odpowiedzialne za:
 - sprawozdawczość dla odbiorców zewnętrznych,
 - zarządzanie nadwyżką środków,
 - zarządzanie bieżącą pozycją walutową,
 - sprzedaż kredytów,
 - identyfikację i akceptację ryzyka kredytowego i koncentracji dla pojedynczych transakcji,
 - windykację i restrukturyzację kredytów,
 - pomiar, monitorowanie i kontrolę poszczególnych rodzajów ryzyka bankowego,
 - nadzorowanie bezpieczeństwa informacji, w tym przetwarzanie danych osobowych oraz nadzorowanie bezpieczeństwa systemów informatycznych.
- 2) Członkiem Zarządu nadzorującym zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku jest Prezes Zarządu.
- 3) Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też jednostkami organizacyjnymi Banku.
- 4) Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w tym:
 - zatwierdza akceptowalny ogólny poziom ryzyka określony przez Zarząd oraz monitoruje jego przestrzeganie;
 - zatwierdza przyjętą przez Zarząd strategię zarządzania Bankiem oraz nadzoruje jej przestrzeganie,
 - zatwierdza przyjętą przez Zarząd Banku strategię zarządzania ryzykiem oraz monitoruje jej przestrzeganie;
 - sprawuje nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem regulacji wewnętrznych, na podstawie których ma funkcjonować system zarządzania ryzykiem; nadzoruje ich przestrzeganie;
 - sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowanych ryzyk ze strategią i planem finansowym;
 - wybiera członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych ich funkcji;
 - monitoruje skuteczność czynności wykonywanych przez członków Zarządu w związku z realizacją ich zadań w zakresie systemu zarządzania Bankiem;
 - sprawuje nadzór nad wykonywaniem przez członków Zarządu obowiązków, w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, w tym w szczególności w ramach przypisanych im obowiązków na pierwszym i drugim poziomie (linii obrony);

- określa zasady raportowania do Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Banku;
 - zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka.
- 5) Komitet Audytu wspiera działania Rady Nadzorczej w zakresie:
- monitorowania procesu sprawozdawczości finansowej,
 - monitorowania skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem, w tym rekomendowanie zlecenia przeprowadzenia dodatkowych badań przez Spółdzielnię Spółdzielczy System Ochrony SGB w szczególności w obszarze technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
 - kontrolowania i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Banku świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie;
 - informowania Rady Nadzorczej Banku o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Banku, a także jaka była rola Komitetu Audytu w procesie badania;
 - dokonywania oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w Banku;
 - opracowywania polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania;
 - opracowywania polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem;
 - określania procedury wyboru firmy audytorskiej przez Bank;
 - przedstawiania Radzie Nadzorczej oraz Zebraniu Przedstawicieli, rekomendacji, o której mowa w art. 16 ust. 2 rozporządzenia nr 537/2014, zgodnie z politykami, o których mowa powyżej;
 - przedkładania zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w Banku.
- 6) Zarząd projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójnego ze strategią zarządzania Bankiem, systemu zarządzania ryzykiem, w tym:
- określa bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka;
 - opracowuje i przyjmuje strategię zarządzania ryzykiem;
 - odpowiada za opracowanie, przyjęcie i wdrożenie procedur dotyczących zarządzania oraz zapewnienie wdrożenia planów w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, opracowuje i akceptuje politykę oraz zapewnia wdrożenie procedur, monitoruje ich przestrzeganie;
 - zapewnia strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i umożliwiającą skuteczne wykonywanie zadań, w tym: wprowadza podział realizowanych w Banku zadań, zapewniający niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie od zarządzania na drugim poziomie;
 - nadzoruje zarządzanie ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie (linii obrony);

- nadzoruje wielkość i profil ryzyka w Banku;
 - ustanawia odpowiednie zasady raportowania, w tym zasady raportowania Zarządu do Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu; ustanawia zasady raportowania przez jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne oraz stanowiska organizacyjne Banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w Banku;
 - wprowadza niezbędne korekty i udoskonalenia systemu zarządzania w przypadku zmiany wielkości i profilu ryzyka w działalności Banku oraz czynników otoczenia gospodarczego lub wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania;
 - ponadto zatwierdza przyjęte rodzaje limitów oraz ich wysokość (poprzez zatwierdzanie zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka istotnego, w których to zasadach określone są limity);
- 7) Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest przez poszczególnych członków Zarządu w ramach przypisanych im obowiązków oraz:
- na pierwszym poziomie (linii obrony);
 - na drugim poziomie (linii obrony) w zakresie działalności specjalnie powołanych do tego stanowisk lub komórek organizacyjnych, a także działalności komórki do spraw zgodności, przy czym nadzór nad tym poziomem przypisany jest Prezesowi Zarządu
- 8) Komórki organizacyjne Banku (lub wyznaczone osoby w Banku) biorą udział w procesie zarządzania ryzykiem poprzez realizację celów zawartych w strategii zarządzania ryzykiem w ramach przypisanych im zadań w strukturze organizacyjnej Banku oraz w procedurach wewnętrznych, dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.
- 9) Komitet Kredytowy realizuje zadania opisane w jego regulaminie funkcjonowania.

2. Identyfikacja, pomiar i monitorowanie ryzyka

- 1) Bank dokonuje identyfikacji i pomiaru ryzyka w oparciu o metody i modele, dostosowane do profilu, skali i złożoności aktywności Banku.
- 2) Częstotliwość pomiaru ryzyka dostosowana jest do wielkości oraz charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku.
- 3) Metody/modeli, w szczególności ich założenia, są poddawane okresowej ocenie uwzględniającej testowanie i weryfikację historyczną.
- 4) Przegląd i aktualizacja metod/modeli lub systemów pomiaru ryzyka przeprowadzane są wraz z przeglądem procedur dotyczących zarządzania ryzykiem.

3. Limity ograniczające ryzyko

- 1) Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku.
- 2) Procedury wewnętrzne określają zasady ustalania i aktualizowania wysokości limitów oraz częstotliwość monitorowania ich przestrzegania i raportowania.
- 3) Z zachowaniem limitów określonych w ustawie Prawo bankowe, Rozporządzeniu CRR oraz limitów ustalonych w Systemie Ochrony SGB, Bank ustalił i weryfikuje wewnętrzne limity zaangażowania według kryteriów uwzględniających specyfikę ich działalności.

- 4) Poziom limitów wewnętrznych jest dostosowany do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku oraz do poziomu limitów ustalonych w Systemie Ochrony SGB.
- 5) Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych, dotyczących poszczególnych rodzajów ryzyka oraz ich wysokość, zatwierdza Zarząd Banku.
- 6) Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej. Komórką odpowiedzialną za sporządzenie przedmiotowej analizy jest Komórka analiz i ryzyk bankowych.
- 7) Bank określa wysokość limitów (w zależności od rodzaju ryzyka lub charakteru limitu) w oparciu o następujące przesłanki:
 - analizę historyczną stopnia wykorzystania limitu;
 - apetyt na ryzyko określony przez Radę Nadzorczą;
 - analizę wpływu zrealizowania się limitu w maksymalnej wysokości na sytuację finansową Banku;
 - zmiany w otoczeniu zewnętrznym;
 - wyniki testów warunków skrajnych;
 - wysokość ryzyka, którym jest obciążona pozycja objęta limitem.
- 8) Procedury wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem określają sytuacje, w których dopuszczalne jest przekroczenie limitów wewnętrznych, określają warunki akceptacji przekroczeń oraz sposób postępowania w przypadku przekroczenia limitów wewnętrznych. Bank ustala limity, dla których przekroczenie jest niedopuszczalne.
- 9) Przekroczenia limitów wewnętrznych jako sytuacja nadzwyczajna są monitorowane i poddawane szczegółowej analizie – zadania te wykonują komórki organizacyjne wskazane w procedurach szczegółowych dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

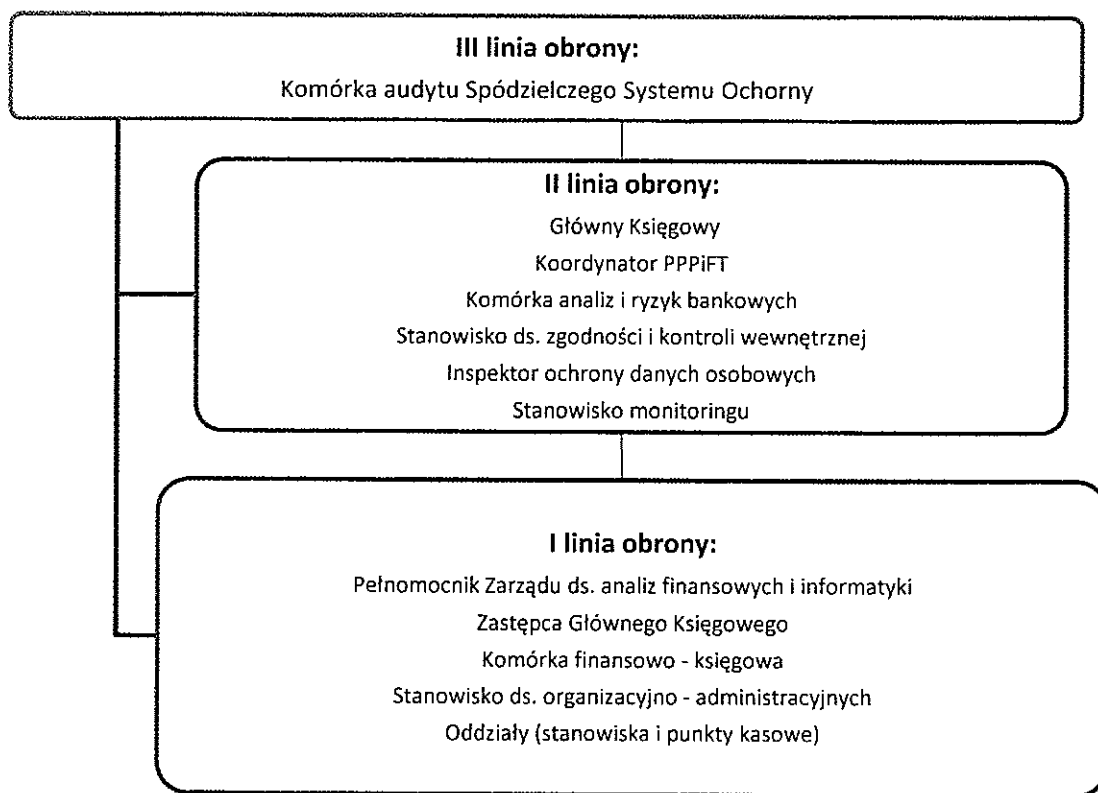
4. Informacja zarządcza dotycząca zarządzania ryzykiem

- 1) Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji (sprawozdawczości) zarządczej.
- 2) System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat:
 - rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku;
 - profilu ryzyka;
 - stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych;
 - wyników testów warunków skrajnych;
 - skutków decyzji w obszarze zarządzania ryzykiem.
- 3) Monitorowanie i raportowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku.
- 4) Zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji.
- 5) Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej.
- 6) Zasady raportowania w Banku uregulowane zostały w Instrukcji System Informacji Zarządczej. Określa ona m.in. szczegółowy wykaz sprawozdań, osób odpowiedzialnych za ich sporządzanie oraz ich terminy; a zakres informacji dla każdego

z rodzajów ryzyka jest określony w regulacjach dotyczących zarządzania tymi rodzajami ryzyka.

V. System kontroli wewnętrznej

1. Funkcjonujący system kontroli wewnętrznej jest dostosowany do struktury organizacyjnej oraz wielkości i stopnia złożoności działalności Banku. Jest on zorganizowany na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).
 - 1) na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank;
komórki pierwszej linii obrony odpowiedzialne są za projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz postępowania zgodnie z regulacjami;
 - 2) na drugą linię obrony składa się:
 - a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, tj. Główny Księgowy, Komórka analiz i ryzyk bankowych, Koordynator PPiFT, Inspektor Ochrony Danych Osobowych, Stanowisko monitoringu;
 - b) działalność niezależnego Stanowiska ds. zgodności i kontroli wewnętrznej;
druga linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych, przeprowadzanie pionowych i poziomych testów mechanizmów kontrolnych, ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych, matrycę funkcji kontroli, prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz raportowanie o tych nieprawidłowościach;
 - 3) trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB,
trzecia linia obrony jest odpowiedzialna za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli oraz niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.
2. Bank przyjął następujący schemat organizacji trzech linii obrony, który uwzględnia strukturę organizacyjną Banku.

Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

3. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności.
4. Komitet Audytu wspiera działania Rady Nadzorczej w zakresie systemu kontroli wewnętrznej.
5. Zarząd odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach/stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i Stanowisko zgodności i kontroli wewnętrznej.
6. W Banku, w pionie Prezesa Zarządu, działa Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej odpowiedzialne:
 - 1) w zakresie zapewnienia zgodności za identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami zewnętrznymi, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianiem raportów w tym zakresie;
 - 2) w zakresie funkcji kontroli za przeprowadzanie testów przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych, ocenę adekwatności i skuteczności tych mechanizmów,

- prorowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych, raportowanie w ramach funkcji kontroli oraz administrowanie matrycą funkcji kontroli.
7. W Banku funkcjonują odpowiednie mechanizmy zapewniające niezależność Stanowisku ds. zgodności i kontroli wewnętrznej, do których zaliczamy:
 - 1) podległość Prezesowi Zarządu,
 - 2) zapewnienie bezpośredniego kontaktu z członkami Zarządu, Komitetu Audytu i Rady Nadzorczej,
 - 3) powołanie i odwołanie odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej,
 - 4) w przypadku zmiany osoby na stanowisku Bank niezwłocznie informuje o tym fakcie Komisję Nadzoru Finansowego,
 - 5) wynagrodzenie jest przyznawane w wysokości, zapewniającej niezależność i obiektywizm wypełnianych zadań,
 - 6) zmienne składniki wynagradzania przyznawane są za osiągnięte cele wynikające z pełnionych funkcji, niezależnie od wyników finansowych Banku i podlegają opiniowaniu i monitorowaniu przez Radę Nadzorczą,
 - 7) prawo do kontaktowania się z własnej inicjatywy z każdym pracownikiem i uzyskiwania dostępu do dowolnych dokumentów, czy plików potrzebnych do wykonywania swych obowiązków,
 - 8) zapewnienie środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania zadań oraz systematycznego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji.
 8. Dyrektorzy i kierownicy komórek organizacyjnych Banku, wypełniając swoje obowiązki, wprowadzają w życie przyjęte przez Zarząd regulacje wewnętrzne (strategie, procedury, itp.) dotyczące zarządzania ryzykiem, a przede wszystkim:
 - 1) odpowiadają za wdrożenie odpowiednich mechanizmów kontrolnych;
 - 2) monitorują prawidłowość przestrzegania mechanizmów kontrolnych (weryfikacja bieżąca).
 9. Mechanizmy kontrolne wbudowane są w funkcjonujące w Banku procesy, czynności, w codzienną działalność operacyjną. Wszystkie mechanizmy znajdują odzwierciedlenie w procedurach różnego szczebla – zarówno w politykach, jak i procedurach operacyjnych stosowanych przez pracowników, określające pożądane zachowania w ramach pierwszej i drugiej linii obrony. Stosowanie zapisów procedur w praktyce jest monitorowane w ramach testów pionowych i poziomych.
 10. W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii. Za monitorowanie poziome (weryfikację bieżącą, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym Dyrektorzy Oddziałów i Kierownicy komórek organizacyjnych. Za monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiadają wskazani pracownicy, w tym Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej.
 11. Monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmuje weryfikację bieżącą i testowanie w ramach monitorowania pionowego i poziomego z uwzględnieniem:
 - 1) celów systemu kontroli wewnętrznej,
 - 2) złożoności procesów, w tym zwłaszcza procesów istotnych,
 - 3) liczby, rodzaju i stopnia złożoności mechanizmów kontrolnych,
 - 4) ryzyka zaistnienia nieprawidłowości,
 - 5) zasobów poszczególnych linii obrony,

- 6) zasady proporcjonalności.
12. Celem systemu kontroli wewnętrznej jest wspomaganie zarządzania Bankiem, realizacja wyznaczonych celów, w tym usprawnianie realizacji zadań Banku oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilnego jego funkcjonowania, przyczyniając się w szczególności do zapewnienia:
- 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
 - 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
 - 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
 - 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi i etycznymi.
13. Podstawowym narzędziem do operacyjnego zarządzania systemem kontroli w Banku jest matryca funkcji kontroli, w której powiązано cele ogólne systemu kontroli wewnętrznej i wyodrębnione w ich ramach cele szczegółowe z procesami istotnymi wraz z wpisanymi w te procesy kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem tych mechanizmów.
14. Bank określił następujące kategorie nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej: nieznaczące, mało znaczące, znaczące i krytyczne, biorąc pod uwagę ich negatywny wpływ na zapewnienie osiągania określonych celów systemu kontroli wewnętrznej. Nadanie odpowiedniej kategorii nieprawidłowości stwierdzonej w ramach niezależnego monitorowania, polega na oszacowaniu poziomu ryzyka związanego z tą nieprawidłowością. W Banku prowadzony jest rejestr wszystkich nieprawidłowości znaczących i krytycznych. Wykryte nieprawidłowości znaczące lub krytyczne:
- 1) w ramach pierwszej linii obrony są niezwłocznie raportowane do stanowiska drugiej linii obrony, odpowiedzialnego za niezależne monitorowanie procesu w ramach, którego zaistniała dana nieprawidłowość oraz do Stanowiska ds. zgodności i kontroli wewnętrznej, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych dodatkowo, do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku, a następnie Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej po uzgodnieniu z Zarządem informuje o nieprawidłowościach krytycznych Komórkę audytu Spółdzielczego Systemu Ochrony.
 - 2) w ramach drugiej linii obrony są niezwłocznie raportowane do Stanowiska ds. zgodności i kontroli wewnętrznej, Zarządu Banku i Rady Nadzorczej, a następnie Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej po uzgodnieniu z Zarządem informuje o nieprawidłowościach krytycznych Komórkę audytu Spółdzielczego Systemu Ochrony.
15. Sprawozdanie o wynikach przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych z uwzględnieniem m.in. zestawienia wykrytych nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz informacji dotyczących podjętych działań w celu ich usunięcia, pracownicy pierwszej i drugiej linii obrony dokonujący testowania sporządzają kwartalnie. Sprawozdanie przekazywane jest Zarządowi, Komitetowi Audytu i Radzie Nadzorczej do 20-ego dnia po zakończenia kwartału, w którym przeprowadzane jest testowanie. W przypadku wystąpienia nieprawidłowości krytycznych, informacja o tych nieprawidłowościach przekazywana jest na bieżąco do w/w organów oraz Spółdzielczego Systemu Ochrony na zasadach określonych w pkt 12.
16. Zgodnie z Umową Systemu Ochrony Komórka audytu przygotowuje zbiorcze zestawienie o wszystkich wykrytych w ramach audytu wewnętrznego Spółdzielczego Systemu Ochrony nieprawidłowościach które jest przekazywane do Banku w okresach półrocznych.

17. Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej uwzględniając następujące kryteria:

- 1) skuteczność rozumianą jako osiągnięcie celów kontroli wewnętrznej poprzez:
 - a) prawidłowo przeprowadzaną weryfikację bieżącą,
 - b) wystarczającą ilość kontroli,
 - c) ilość wykrytych nieprawidłowości,
 - d) niewystępowanie negatywnych skutków dla banku (finansowych, operacyjnych, reputacyjnych), wynikających z występowaniem nieprawidłowości,
 - e) eskalacja nieprawidłowości,
 - f) testowanie pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony potwierdzające prawidłowość przeprowadzanych testów przez pierwszą linię,
 - g) testowanie pierwszej i drugiej linii obrony przez trzecią linię obrony potwierdzające prawidłowość przeprowadzanych testów przez pierwszą i drugą linię obrony,
 - h) terminowa realizacja zaleceń pokontrolnych,
- 2) adekwatność rozumianą jako funkcję kontroli odpowiedniej do skali i zakresu działalności Banku przez pryzmat:
 - a) planów testowania obejmujących cały obszar związany z procesami istotnymi,
 - b) testowania pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony,
 - c) testowania pierwszej i drugiej linii obrony przez trzecią linię obrony,
 - d) prawidłowego przypisania celów ogólnych i szczegółowych.

VI. Polityka wynagrodzeń

1. Na politykę wynagrodzeń w Banku składa się:
 - 1) Polityka wynagrodzeń w Spółdzielczym Banku Ludowym w Zakrzewie,
 - 2) Uchwała Zebrania Przedstawicieli w sprawie ustalenia wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej w Spółdzielczym Banku Ludowym w Zakrzewie,
 - 3) Regulamin wynagradzania osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Spółdzielczym Banku Ludowym w Zakrzewie,
 - 4) Uchwały Rady Nadzorczej ustalające wysokość wynagrodzeń członków Zarządu.
2. Rada Nadzorcza
 - 1) Szczegółowe zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej ustalane są zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi obowiązującymi w Banku w formie uchwały Zebrania Przedstawicieli w sprawie ustalenia wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej.
 - 2) Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej Banku określa „Polityka wynagrodzeń w Spółdzielczym Banku Ludowym w Zakrzewie”.
3. Zarząd
 - 1) Wynagrodzenie członków Zarządu Banku obejmuje składniki stałe oraz składniki zmienne.
 - 2) Składniki wynagrodzenia są tak ustalane, aby odpowiadały rodzajowi wykonywanej pracy, stopniowi odpowiedzialności i kwalifikacjom wymaganych przy jej wykonywaniu, uwzględniały ilość i jakość świadczonej pracy, zapewniały prawidłowość realizacji przez członków Zarządu zadań wynikających z działalności Banku, a przede wszystkim ograniczały chęć podejmowania nadmiernego ryzyka.

- 3) Szczegółowe zasady wynagradzania członków Zarządu określa „Regulamin wynagradzania osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Spółdzielczym Banku Ludowym Zakrzewie”.
4. Rada Nadzorcza przygotowuje i przedstawia Zebraniu Przedstawicieli, raport z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania w Banku, a Zebranie Przedstawicieli dokonuje oceny, czy ustalona polityka wynagradzania sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku.

VII. Informacja o powołaniu komitetu ds. wynagrodzeń

Bank nie powołał komitetu ds. wynagrodzeń.

VIII. Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa ustawy – Prawo bankowe.

1. Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku są objęci oceną w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia, odpowiedniego do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, a także rękojmi należytego wykonywania tych obowiązków dokonywaną odpowiednio przez Zebranie Przedstawicieli w zakresie oceny członków Rady Nadzorczej oraz Radę Nadzorczą w zakresie członków Zarządu.
2. Ocena ma charakter uprzedni przed powołaniem oraz następczy w trakcie pełnienia funkcji.
3. Wszyscy członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej zgodnie z dokonaną w 2018 roku oceną spełniają wymagania art. 22aa ustawy - Prawo bankowe.

IX. Ujawnienia informacji objętej wymogiem art. 111 a ust. 1

1. Spółdzielczy Bank Ludowy w Zakrzewie nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Stopa zwrotu z aktywów obliczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej wynosi 0,62 %.